

ΞΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΖΑΝ ΡΙΣΠΕΝ

ΜΙΑ ΦΡΙΚΤΗ ΜΟΝΟΜΑΧΙΑ

ΑΟΣ ο δικαστικός κόσμος έμεινε κατάπληκτος, όταν ο άνακρίτης Λιονέλ ντε Βάρν υπέβαλε ξαφνικά την παραίτησή του.

Γιατί να παραίτησή ;
Ήταν τόσο νέος άκόμη, άπόγονος μιάς πηλής οικογενείας διασημών δικαστικών, κι είχε μπροστά του το λαμπρότερο στάδιο ! Κι ούτε μπορούσε ύστερ' από μιά τέτοια οικογενειακή παράδοση, να διαλέξει άλλο επάγγελμα.

Κανένα ύπόθετο δεν μπόρεσε να μάρτη τους λόγους της παραίτησής του, ούτε οι στενωτέρω φίλοι του. Μονάχα, ύστερ' από πολλά χρόνια, έ-

ταν έφτασε πια στην ήλικία που πιασεί άνδρα για τή παρων και βρούκα κάποια εγχαίριση να διηγήται τά περισιμένα, μούδωσε ο ίδιος τή λύση του άνακρίτη.

Στίς άρχές λοιπόν του άνακρίτη του σταδίου, ο Λιονέλ ντε Βάρν έλαβε μιά μέρα τή άκόλουθη παράθεση κι άνόνητο γράμμα :

«Κύριε, Έσείς κι εγώ είμαστε οι τελευταίοι εκπρόσωποι μιιά έθνικόν οικογενείας, που πολεμά άγρια ή μιιά τή άλλη από πολλές γενεές. Ή δική σας γενεά έβγαλε, όπως το ξέρετε όλος ο κόσμος, περίφημους δικαστικούς, άνακρίτες, εισαγγελείς. Ή δική μου πάλι, κι αυτό λοιπόν είνε που δεν τό ξέρουν, έβγαλε όχι λιγώτερο έξακουστούς έγκληματίες.

»Φυσικά, πάντα οι δικοί οι σας θριάμβευαν σ' αυτή τή άσηση μονομαχία, αφού έσεις είσθε οι ενοούσιμοι τής τύχης, οι άπόγονοι του δικαίου «Άδελ, ενώ έμεις είμαστε οι άπόγονοι του Κρίν, του καταραμένου από τόν Θεό και από τούς άνθρώπους.

»Άποφάσισα όμως να τελειώσω πια αυτή ή ύπόθεσις και να έκδικήσω όλους τούς προγόνους μου στο πρόσωπό σου. Θά σάς επίβάλω ένα μαρτύριο τύψεων τέτοιο, τόσο φριχτό, που δεν τό δοκίμασε ποτέ κανείς από τούς δικούς μου, που οι δικοί σας τούς καταδικάσαν.

Θά σάς κάνω να παραδώσετε στά χέρια του δημίου έναν άθώο. Θά μπορούσα βέβαια να μη σας προειδοποιήσω γι' αυτό και να σας τό πώ κατόπι. Έχω όμως τήν περηφάνεια να θεωρω τόν εαυτό μου τόσο δυνατό, ώστε σάς προειδοποιήσω...

»Έτσι ή νίκη μου θα είνε πύθριαμθευτική, ή έκδικήσις μου πύθ τελεία κι' ή χαρά που θα υιώσωσ πύθ μεγάλη...»

Στήν αρχή ο κ. Λιονέλ ντε Βάρν υπέθεσε πως κάποιος τρελλός του έστειλε αυτό τό γράμμα, και δεν έδωσε καμιιά προσοχή.

Ωστόσο, ύστερ' από άρκετό καιρό, δεν μπόρεσε να μη τό θυμηθεί σε μιά σοβαρή δικαστική ύπόθεσι, που τον είχε άπασχολήσει επί πολλούς μήνες κι' ήταν πια βέβαιος γιά τήν ένοχη του κατηγορούμένου. «Άδικα ο διστυχιόμηνος έκείνος φώναζε γιά τήν άδωότητά του. Όλες ή άποδείξεις ήταν εναντίον του, ή ένοχη του όλοάνερη, και όμως, τήν τελευταία στιγμή, μιά μικρολεπτομέρεια, ένα τίποτε, έφτασε γιά ν' άποδείξει τήν άπόλυτη άδωότητά του και να τόν γλυτώσει από τήν λαμπύριο...»

—Μά τήν άλήθεια, σόζειτρε ο άνακρίτης, δεν θα μπορούσε να πύθ κανείς πως μονάχα ή τήχη δούλερε σ' αυτή τήν ύπόθεσι γιά να σωφρέσει τόσες ένδειξιές ένοχής εναντίον αυτού του διστυχιόμηνου άνθρώπου. Κάποιο έγκληματίου διαμόνιο θα είχε, χωρίς άλλο συνδέσιμα τόσο σφρα δίλα τά περιστάσι, γιά ν' άπατηθεί ή δικαιοσύνη...

Άφού βεβαιώθηκε πια γιά τήν άδωότητά του διστυχιόμηνου έκείνου, έβαλε δίλα του τά δυνατά και γιά τήν άποδείξη. Τό κατώφετος με πολλούς κόπους, χωρίς όμως να μπόρσει να βρη τόν πραγματικό ένοχο. Δεν μπορούσε, φυσικά, σ' αυτή τήν περίσται να μη θυμηθεί τό παράξενο γράμμα του τρελλού, και σε κάθε σοβαρή ύπόθεσι αισθανόταν τήν ανάγκη να ξαναδιαβάσει τόν ένοχο.

—Κι' αν δεν έχω να κάνω με τρελλό ;... Άν αυτός ο άνθρωπος κατορθώσει στο τέλος να πραγματοποιήσει τήν απειλή του ; σκεπτόταν.

* * *

Πολύ λίγος κόσμος ενδιαφέρθηκε γιά τήν ύπόθεσι Γκαβάλ. Έγινε τό τρομερό έκείνο έγκλημα να συμπέσει με τίς βουλεύτικες έκλογές, και ή γενική προσοχή τό άνηκε σχεδόν άπαρτήρητο.

Ήταν ένα δράμα γεμάτο μυστήριο, με θέματα μιιά χίρα και διό παιδια και κατηγορούμενο έναν γιαιτό, συγγενή τους, τόν δόκτορα Γκαβάλ, ο άπόιος, άπως έδειχταν δίλα, τούς δολοφόνησε γιά να τούς

κληρονομήσει. Έκείνο όμως που έκανε κατάπληξ οι δίλους, ήταν ο τρόπος του έγκλήματος. Ο δολοφόνος σκότισε τά θέματα του μεταδίδοντας στον θανατώσ τής θανατηφόρα μικρόβια, καλλιέργημένα με δίλους τής κανονας τής έπιστήμης... Ήταν ή έφαρμογή τής βακτηριολογίας στο έγκλημα.

Ο γιαιτός Γκαβάλ είχε τό έντιμότερο παρελθόν. Διμαρτυρόταν γιά τήν άδωότητά του. Όλα όμως ήταν εναντίον του, ως κι αυτές ή προτιήσεις του προς τήν άρρωστη χίρα και τά δύο παιδια της. Είχε άποδειχθεί όλοάνερα πως τούς θεαρούσε από μιά άρρωστη, χωρίς μάλιστα να έπιτρέψη να καλέσουν κι' άλλο γιαιτό, και συγχρόνως τούς δηλητηρούσε με μικρόβια θανατηφόρα, σγάρ-σγάρ, με δίλα του τήν άσφάλεια. Τά μικρόβια τά έβαζε στα φαρμακιά που τούς έδινε. Τά ίζητα της προμελετημένης αυτής δηλητηρώσεως άνεκαλιγρήσαν τή στιγμή που ή σωτηρία τών τρώων θυμάτων ήταν πια άδύνατη.

Ο κ. Λιονέλ ντε Βάρν, διατριχοτάτος άνακρίτης, ξεκίνησε δίλην αυτήν τήν φρικαστική ύπόθεσι. Ή δίχη έπαύεται να γίνη στο Κακογιορνίκιο κι' ή κατάδιχη του γιαιτού ήταν άσιγρη.

—Έκείνος όμως, παρ' όλες τίς τρομερές άποδείξεις που τόν βάριναν, δεν έπαυε να φωνάζη, χωρίς όμως κανένα έπισημα :

—Είμαι τό θύμα μιάς φριχτής συμπαιγνίας... Τά συμπαιγμάτια σας είνε σωστά, λογικώτατα... Τά γεγονότα με κατηγορούν και με καταδικάζουν, τό βλέπω... Και όμως, είμαι άθώος...

Γιά μιά στιγμή, μπροστά στον άπόλυτο τόνο ειλικρινούς της φωνής του γιαιτού, ο κ. Λιονέλ ντε Βάρν σολλογοπούσε τό γράμμα του τρελλού. Άλλά όχι ! Δεν χωρούσε κανεις διαταγή... Ο γιαιτός ήταν ένοχος ! Ο άνακρίτης μπορούσε να δοκιμάσι γιά τήν άπόλυτη πεποίθησή του γι' αυτό. Έτσι, χωρίς δίλου να τρήμι τό χέρι του, υπέγραψε τήν παραίτησή του στο Κακογιορνίκιο. Ήταν τό ίδιο, σαν να υπέγραφε τήν κατάδιχη του κατηγορούμένου.

Έγστερ' από δύο μέρες βρήκανε τό γιαιτό κρασιόμένο στο κελύ του. Πριν αυτοκτονήσει όμως, είχε γράψει ένα γράμμα προς τόν άνακρίτην, στο άπόιο του όρμιζόταν, στην υπέρτατη έκείνη στιγμή, πύθ έπρόκειτο να πεθάνη, τήν άπόλυτη άδωότητά του. Ζητούσε να βρωθεί τόν άληθινό ένοχο, τόν ένοχο και τόν δικού του δινάτιου, και να τόν τιωώσει ή δικαιοσύνη.

Ωστόσο, ο άνακρίτης άκόμη δεν είχε πεισθεί. Τά πράγματα ήταν όλοάνερα. Τήν ίδια όμως μέρα, κατά τό βράδι, πήρε ένα γράμμα, με τόν γνωστό γραμικό χαρακτήρα, άνώνητο βέβαια κι' αυτό :

«Κύριε. Γιά δεύτερη φορά δεν κατορθώσα να έκδικήσω τούς προγόνους μου. Τήν πρώτη φορά ξεφύγατε μονάχος σας. Τώρα σας έδωσα ή τύχη. Τήν τρίτη φορά όμως δεν θα γλυτώσετε. Πιστεύω να τό αισθανώσε και σεις. Είμαι ο δυνατώτερος.

Ναι ! Γρήγορα θα παραδώσετε έναν άθώο στο μαχαίρι του δημίου. Τό θέλω ! Και θα γίνη ! Δεν είνε δυνατόν να ήσυχάσω, αν δεν γίνετε ο φριχτώτερος έγκληματίης... Άν δεν συλαθήτε και σεις ο ίδιος τόν εαυτό σας...»

—Έ, λοιπόν ! Όχι !... φώναξε ο κ. Λιονέλ ντε Βάρν. Όχι ! Αυτό δεν θα γίνη ποτέ !... Δεν ξέρω αν αυτός ο άνθρωπος είνε ή δεν είνε τρελλός. Τόν φοβούμαι όμως, να, φοβούμαι γιά πρώτη φορά σ' ήγή μου, φοβούμαι...

Κι' ο άνακρίτης υπέβαλε τήν άλλη μέρα τήν παραίτησή του.

ΖΑΝ ΡΙΣΠΕΝ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΤΑ ΔΙΑΤΙ ΚΑΙ ΤΑ ΔΙΟΤΙ

Ο Έταλός θεατρικός συγγραφεύς Γουίντο Καντινί, μιλώντας κάποτε

έναν πολυκατοικιομεινούχο κηπιότα, τού έτε :

—Γιατί, ενώ έχετε τόσα λεπτά, δεν σχηματίζετε μιά όμορφη και διαλεχτή θεατρική έπιχείρησι ;

—Νά σάς έξηγήσω... άποκρίθηκε έκείνος. Για να σχηματίσω θεατο, χρειάζονται λεπτά. Μόλις γίνετε ο θεατο, χρειάζονται θεατρικά έργα. Μόλις βρωθούν τά θεατρικά έργα, χρειάζεται θεατο. Μόλις βρωθεί τό θεατο, θα τρέψη τό κοινόν. Μαζύ με τό κοινόν θ' άρχίσουν να χάνονται και τά λεπτά. Μά τά λεπτά τά έχω σίγουρα στο χρηματοκιβώτιό μου...

Πιος ο λόγος, λοιπόν, να πάσω άδικα τό κεφάλι μου ;...